

ZARF (BELİRTEÇ)

1. Zaman Zarfı

2. Yer-Yön Zarfı

3. Miktar (Ölçü / Nicelik / Azlık-Çokluk) Zarfı

4. Durum Zarfı

5. Soru Zarfı

1. ZAMAN ZARFLARI

Fiil ve fiilimsilerin yapılış zamanını bildiren zarflardır. Fiile sorulan “ne zaman?” sorusunun cevabıdır.

Şimdi gelirler. / Akşama bizde toplanıyoruz.

Biraz sonra görürsünüz. / Tatilden dün geldi.

NOT: Zaman bildiren her kelime zarf değildir.

Dün geldi. (Zarf) / Dünü unuttum. (İsim)

NOT: “İleride” kelimesi cümlede kullanımına göre bazen isim, bazen zarf olur:

İleride size oturmaya geleceğim. (Zaman zarfı)

İleride bir adam duruyor. (İsim)

2. YER-YÖN ZARFLARI

Fiil ve fiilimsilerin gerçekleşme yerini ve yönünü bildiren zarflardır. Fiile sorulan “nereye?” sorusunun cevabıdır. Yer-yön zarflarının sayısı sekizdir:

“İçeri, dışarı, yukarı, aşağı, ileri, geri, öte, beri”

NOT: Bu kelimelerin yer-yön zarfı olabilmesi için mutlaka yalın halde olmalı. Yukarıdaki sekiz kelime, herhangi bir ek alırsa zarf olmaktan çıkar, isim olur.

İçeri gir. (Zarf)

İçeriye gir. (İsim)

-y:kaynaştırma harfi. e:ismin hal eki.

NOT: Yön bildiren “doğu, batı, kuzey, güney, sağ, sol” kelimeleri, fiil ve fiilimsilere yönelik olarak kullanıldığında mutlaka hal eklerini alır. Bu nedenle bu kelimeler yön bildirdiği halde yer-yön zarfı olmaz, isim olur.

Doğuya gidelim. (İsim)

NOT: Cümlelerin öğelerinde nereye sorusunun cevabı hem dolaylı tümleç hem de zarf tümleci olur. İsim olan dolaylı tümleç olur. Zarf olan ise zarf tümleci olur.

İçeri gir. (Zarf Tümleci)

İçeriye gir. (Dolaylı tümleç)

3. MİKTAR (ÖLÇÜ, NİCELİK, AZLIK-ÇOKLUK) ZARFI

Fiillerin, sıfatların, zarfların ve fiilimsilerin miktarını bildiren zarflardır. Fiile, sıfata, zarfa sorulan “ne kadar?” sorusunun cevabıdır.

O bu derse pek çalışmadı. (Fiil miktarını bildirmiş.)

Pastadan biraz alabilir miyim? (Fiilin miktarı bildirmiş.)

Çok güzel bir kitaptı. (Sıfatın miktarını bildirmiş.)

Çok hızlı koşuyor. (Zarfın miktarını bildirmiş.)

NOT: “Fazla mal göz çıkarmaz.” cümlesinde altı çizili sözcük “mal” isminin miktarını bildirdiği için sıfattır. Çünkü isimlerin zarfı olmaz.

4.DURUM ZARFLARI

Bunlar hâl ve tavır ifade eden zarflardır. Fiilin nasıl yapıldığını ve ne durumda olduğunu belirtirler. Fiile sorulan “nasıl?” sorusunun cevabıdır.

Çocuk bize öyle anlattı.

Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.

Küçük kız güzelce süslendi.

Çocukça seviniyor, delice güliyordu.

NOT: Zarfın mutlaka fiillerden önce gelmesi şart değildir. Zarfı fiil arasına başka sözcükler girebilir.

Dışarıdan kesik kesik köpek havlamaları geliyordu.

NOT: Durum zarfı, niteleme sıfatı ile karıştırılmamalı. Her ikisi de “nasıl?” sorusunun cevabıdır.

*Durum zarfı fiile sorulan “nasıl?” sorusunun cevabıdır.

*Niteleme sıfatı isme sorulan “nasıl?” sorusunun cevabıdır.

Konuşmacı çok güzel konuşuyor. (güzel: durum zarfı)

Çok güzel evmiş. (güzel: niteleme sıfatı)

5.SORU ZARFLARI

Fiil ve fiilimsileri soru yoluyla belirten zarflardır.

Bu yağmurda eve nasıl gideceksin?

Dün ne kadar çalışmış?

İşleri ne zaman bitireceksiniz?

Niçin gitmedin?

NOT: Soru zarflarını, soru sıfatları ve soru zamirleri ile karıştırmamalıyız.

Ne ağlıyorsun? (soru zarfı / fiile soru sorulmuş)

Ne gün gelecekler? (soru sıfatı / isme soru sorulmuş)

Bana ne aldın? (soru zamiri / cevabı isim)

NOT: “Kim?” sorusu her zaman soru zamiridir.

Bu hediyeyi kim aldı?

Cümleler	Zarf Türü
Yüzmeyi çok seviyorum.	
Ayakkabıları içeri aldım.	
Spor ayakkabılarımı nasıl buldun?	
Sabahları spor yaparım	
Her zaman düşünerek konuşurum.	
Her cumartesi arkadaşlarımla biraz dolaşırım.	

1. “Osman işten gece yarısı çıktı.” cümlesinde hangi zarf vardır?

A) zaman B) Miktar C) yer-yön D) durum

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “böyle” sözcüğü durum zarfıdır?

A) Daha önce böyle bir hikâye okumamıştım.

B) İnsanın iyisi böyle zamanlarda ortaya çıkar.

C) Yeter artık böyle yapma!

D) Böyle çocuk, nasıl oluyor da başarılı olamıyor?

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zarfı vardır?

A) Çarşıdan bana ne getireceksin?

B) Dün akşam toplantıya neden katılmadın?

C) Hangi kazağı almayı düşünüyorsun?

D) Dün akşam seni kim aradı?

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde miktar zarfı vardır?

A) Dün onunla epeyce dolaştık.

B) Sınav olduğu için erken yattı.

C) Haklı olduğumuzu bir gün anlayacak.

D) Kışın buralar güzel olur.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer-yön zarfı vardır?

A) Ormandan çıkabilmek için kuzeye gitmeliyiz.

B) Merdivenlerden aşağıya koşmadan inmeliyiz.

C) Sıra arkadaşım bir türlü öteye gitmedi.

D) Her zaman ileri bakmalısın.

1.A 2.C 3.B 4.A 5.D Hazırlayan: astagos

1) Aşağıda verilen durum zarflarını birer cümlede kullanınız.

- GÜZEL : Onunla güzel geçiniyoruz.
- KURNAZ: .....
- İSTEKLİ: .....
- HIZLI : .....
- SESSİZCE: .....
- KOŞA KOŞA: .....

2) Aşağıda verilen zaman zarflarını birer cümlede kullanınız.

- YARIN : Yarın sinemaya gidecekler.
- AZ ÖNCE: .....
- SONRA : .....
- AKŞAMLEYİN: .....
- KIŞIN : .....
- BU GÜN : .....

3) Aşağıda verilen yer-yön zarflarını birer cümlede kullanınız.

- İÇERİ : Az önce içeri girdi.
- DIŞARI : .....
- ÖTE : .....
- YUKARI: .....
- GERİ : .....
- BERİ : .....

4) Aşağıda verilen miktar zarflarını birer cümlede kullanınız.

- FAZLA : Yemeği fazla yemeyin.
- ÇOK : .....
- EPEYCE : .....
- SAATLERCE : .....
- OLDUKÇA : .....
- PEK : .....

5) Aşağıda verilen soru zarflarını birer cümlede kullanınız.

- NE KADAR: Orada ne kadar kaldınız?
- NASIL : .....
- NİÇİN : .....
- NE ZAMAN : .....
- NE : .....

1. “aydınlık” sözcüğü hangi cümlede zarf görevinde kullanılmıştır?

- A) Aydınlığa hasret çocuklar bilirim.
- B) Aydınlik bir Türkiye hepimizin arzusudur.
- C) Sizlerle ülkenin geleceği aydınlık görünüyor.
- D) Çocukların aydınlık yüzü vardır geleceğimizde.

2. “yaşlı” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf göreviyle kullanılmıştır?

- A) Otuz yaşında olmasına rağmen yaşlı görünüyordu.
- B) Yaşlı gözlerle trenin arkasından bakakaldı.
- C) Yaşlı adam yardım istiyordu.
- D) Bu ormandaki ağaçların çoğu yaşlıdır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zarf ile sağlanmamıştır?

- A) Beni neden bu kadar beklettin?
- B) Sana bu kitabı kim verdi?
- C) Niye gözlerin doldu?
- D) Bizimle ne zaman görüşecekler?

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer-vön zarfı vardır?

- A) Teyzemler yukarı katta oturuyor.
- B) Dışarıya çıkmak için uğraşıyordu.
- C) Bu yoldan geri dönülmez.
- D) Annem içeriye girdi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde miktar zarfı vardır?

- A) Düne göre azıcık iyileşmiş.
- B) Az önce gitmişti.
- C) Eğri oturalım, doğru konuşalım.
- D) Merdivenlerden yukarı çıktı.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman zarfı vardır?

- A) Bugün çok yürüdüm.
- B) Babasını sevinçle karşıladı.
- C) İşleri ne zaman bitireceksin?
- D) Okulu gelecek sene bitireceğim.

7. “Yukarı çıkıp annesine baktı.” cümlesinde hangi zarf vardır?

- A) zaman B) Miktar C) yer-yön D) durum